

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-
többesről közlésnél 4 fillérért közöltnak. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
két-szer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő intézete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. — M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489 sz

Udvarhelyvármegyei népnevelési egyesület.

Irta: E. Keményfi Katinka.

A megyei általános tanító-egyesületek működésének eredményeit népnevelési szempontból kielégítőnek nemcsak nem mondhatjuk, hanem amilyen irányt és szellemet újabb időben magukévá tettek — tisztelet a netán létező kivételeknek — tanító-egyesületeink: határozottan kimondhatjuk, hogy abból a talajból a kultúra sürgősen várt áldásai kisarjadzani nem fognak.

Én — megvallo — annyira meddő talajnak látom évek óta a tanító-egyesületeket, hogy a legnagyobb vontatottsággal tudom rávenni magamat, hogy e gyűléseken néha megjelenjek.

A gyakorlati népnevelésre kiható számottevő áldások innen nem fakadnak, mert ami fakad, az ama buzgó és arravaló tanítók egyéniségétől fakad, akik az egyesülettől függetlenül is elérik azt a sikert működési helyükön, minthogy bizonyára nem az teszi működésüket áldásossá, hogy a megyei tanító-egyesületnek tagjai s így alkalmuk van évenként egyszer fölfelé kacérkodó elnöki megnyitót, egy titkári jelentést és egy miniszterhez intézendő üdvözlő távirati szöveget meghallgatni... mert ezekről ugyan a képzelet hizhatik, de a népnevelés terhes szekere sokkal előbbre nem gördül, sőt akár kátyuba fordulhat; tehát a kultúra, a népnevelés e ferde irányban és

alakban kifejeződött tanító-egyesületi szellemből nem táplálkozhatnak. Ez egy.

Ha e téren ugyszólván mitsem érnek, lássuk, mennyit használtak a tanítóság érdekeinek!

Nincs az a viharágyu, amelyből vehemensebb áramlatokat lehetne kilövellőzni, mint amilyen vehemensül áramlottak az ország összes tanító-egyesületei kebeléből a tanítóság erkölcsi és anyagi helyzetének emelését sürgető javaslatok már évtizedek óta. És mi az eredmény?

Ha van vagy lesz netán valamicske eredmény, vajjon a tanító-egyesületek állásfoglalásának köszönhetjük-e azokat?

Részemről tagadom, hogy azoknak köszönhetnők, de állítom, hogy ügyeink elrontásában tapintat hiányból és beismerem: nem jóindulat hiányából — volt elég részük.

Még az lett volna a legjobb oldaluk, ha valami uton-módon összekötő kapcsot tudtak volna létesíteni a tanítóság és a kultúra ügyeit intéző legfelsőbb fórumaink között, hogy hamisítatlan igaz információkat juttathattak volna illetékes helyekre a központi bizottságok útján, úgy népnevelési, oktatási, mint a tanítóság érdekeit érintő kérdésekben, de az utóbbi idők tapasztalatai megmutatták, hogy e téren is meddő a tanító-egyesületek működése, mert egészen az egyszeri gyermek sillabizálására emlékeztet: gé — ó — em — bé pityke! Mi az egyesületekben kimondjuk, hogy gé — ó — em — bé s mire felkerül és reprodukció tárgyává tétetnek: pityke lesz belőle. (Még pedig fü-

letlen pityke!) A politikus módosítások mindennek megölik a lelkét, mindent kiforgatnak a szelleméből. Ahogy Mikszáth megjövendölte a Széll-kormányról, hogy a tulajdonságos tapintat lesz a megölője, úgy elmondhatjuk, hogy tanító-egyesületeink is ilyen tapintat-kórságban szenvednek. Gé — ó — em — bé — pityke!

Sokszor több haszon háramlott volna a tanítóságra és népnevelésre, ha a maguk mentére hagytuk volna a dolgokat.

Az elhibázott közbenjárások évtizedekre hátravetették ügyeinket.

Mi a hivatása a tanító-egyesületeknek?

Bizonyára nem az, hogy silány személyi kultuszt üzve, kierőszakolt bizalmi nyilatkozatok jegyzőkönyvi kivonatait szalon rokkba bujlatott küldöttségekkel saját költségén, azaz a szegény tanítóság keservesen befizetett tagsági díjai terhére, miniszterek és osztálytanácsosok elé menessze, hogy ott tanítóink szégyenkezzenek s valószínű tanügyi vigécekké sülyedjenek!...

Az ilyenekben fullad el az ügy és kimerül a legfelsőbb hatóság türelme is. Ily irányu tapasztalataimról vég nélkül beszélhetnék, de felesleges.

De még egy sokkal veszedelmesebb jelenséggel hozakodom elő, melyet egy tanító-egyesület kebelében tapasztaltam s ez több mindennél. S ha egynél tapasztaltam, biztosan megvan az máshelyt is és ez már elég arra, hogy önálló gondolkodásu tanító bizalmát megingassa az egyesület iránt.

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGÁJA.

Sándor bácsi.

(Emlékezés Nagy S. Sándorról.)

— A „Székely-Udvarhely” eredeti tárcája. —

— Irta: Fülei Sz. Lajos —

Ez év szeptember 14-én temették el Székelykeresztúron id. Nagy S. Sándor földbirtokost, 1848—49-iki Kossuth-huszárt.

Ez a röpke hír nagy szomorúsággal töltött el engemet is, mert egy erős fajszerető székely emberrel kevesebb lett a mi földünkön. Ismertem, szerettem őt. Nagy volt nevében, gondolkozásában, szívében. Afféle „usque ad unguem factus homo”...

A rokonok és közelebbi ismerősök körében „Sándor bácsi” volt a neve. Eképpen szólította a város apraja, nagyja is. Ez a bizalmas elnevezés népszerűségének bizonyítása, mert az önfentartáson kívül, a népért, a közjóért dolgozott teljes életében. Ugy volt meggyőződve, hogy Isten oltotta belénk a fajszeretetet s azért, ahol tehetett tanácsos, kalácsos segített. Gazdag tapasztalatainak arany igazságait sokszor gyönyörrel hallgattam. Többet tanultam ezekből, mintha egy csomó könyvet végig betűzők. Ez a szép öreg ember élő krónikása volt a mult eseményeinek, legendás időknek. Jóságos arca kigyult, szelid szemei szikrázni kezdtek, különösen mikor az 1848—49-iki szabadságharerről beszélt.

Előttém áll ma is: fizikai ereje, lelki ép-sége, bölcs esze, szelid humora szépséges vonásokban tükrözve vissza benne a legtiszteletreméltóbb pátriárkát, ki számos tagból álló családjának, széleskörű rokonságának mindenkor disze, székely nemzetünknek pedig áldott emlékü hű fia volt...

Ne csodálkozzék tehát senki, ha e lapok hasábjain — melyek hű krónikái a székely dolgoknak és a Székelyföld derék férfiainak — helyet kérek a mi kedves Sándor bácsink részére is.

Id. Nagy S. Sándor Székelykeresztúron 1822. ápril 25-én született tősgyökeres székely nemes családból. Iskoláit itt kezdte és a székelyudvarhelyi ref. kollégiumban fejezte be. A bölcsészeti, jogi és hittani kursuskor elvégzése után Fehéregyházán a gróf Haller János uradalmába lépett gazdásznak, honnan 1848-ban a hévízi udvarhoz került számadó gazdatisztnek.

A szabadságharc kitörése itt találta Sándor bácsit, ki az oláh-lázadás elől Erdővidékére menekült, ahol az ottani nemzetőrséghez csatlakozott. Nemsokára a huszárokhoz állott be. Ebben az időben jött Bem az országba. E hírről Klement őrnagy és Macskássy kapitány csapatostól Székelyudvarhelyre vonult. Macskássy kapitány Sándor bácsit, mint kitűnő lovast és megbízható embert, bizta meg, hogy Marosvásárhelyre Foró ezredeshez sürgős jelentést vigyen. Hideg, zord időben, esti 7 órakor indult el Székelyudvarhelyről Erdőszentgyörgyön, a gyors vágatás miatt, lova kidült s innen előfogattal ment tovább.

Éjfél után 3 órakor a várt jelentés már kézben volt.

Másnap Klement őrnagy csapatjával Parajdon át Marosvásárhelyre vonult. Sánta őrnagy itt minden este hadi iskolát tartott január és február havában. Miután így két lovasszázad elkészült, márciusban Kovács János százados vezetése alatt, Gegesi Kiss József főhadnagy, Jakab Sándor, Gecző János hadnagyokkal indult Szeben mellé Kistoronyra, ahol különféle katonai és előőrsi szolgálatra alkalmazták a huszárokat. Köztük volt Sándor bácsi is. Később Verestoronyhoz vitték őket. Itt történt, éppen Sándor bácsi posztolt, amikor egy muszka tiszt és egy trombitás megjelent. Oroszul senki sem tudott s egyik gyalogos hadnagnak francia nyelven közölték küldetésük okát. Erre midkét orosz szemeit bekötötték s Ihsz Dániel vezérezredeshez vitték. Itt előadták, hogy az orosz és magyar foglyokat kölcsönösen cseréljék ki, mit elvben elfogadtak a magyar tábor részéről is. Az oroszok a végső posztpon elválva, így szóltak:

— Eddig barátok valánk s már ismét ellenségek vagyunk!

Verestoronyról később Nagyszeben felé vonultak a huszárok. Ujgyháza körül az oroszok részére élt szállító szekerekkel találkoztak. A szekerek tartalmát patakba hányták, a szász fuvarosokat pedig hazakergették. Ugyancsak így tettek Dályánál is, ahol Orbán Károly főhadnagy az élelemszállító kocsikat lefoglalta.

Szebenbe érkezve, tudták meg, hogy a ma-

Néhány évvel ezelőtt, midőn a tanító-ság körében az a vita folyt, hogy szükség-e az osztatlan népiskolák számára külön tanterv, avagy nem: hangzatosan ki volt mondva, hogy e kérdésben tanügyi kormányunk meghallgatja a tanító-ságot, mint legfőbb kompetenst s csak a vélemények után alkotja meg a reformot.

Ki is adták a járásköröknek megvitatás céljából s itt lett volna az alkalom, hogy minden tanító saját értékes tapasztalatait feltáralja és a megyei tanító-egyesületek útján illetékes helyre juttassa.

Amde mi történt? Az illető járásköri elnökök bizalmasan értésükre adták a tanítóknak, hogy jó volna, ha a tanító-ság lehetőleg arra az álláspontra helyezkednék, hogy nem kell külön tanterv! Mert a megyei kir. tanfelügyelő ur bizalmasan úgy nyilatkozott, hogy oda fenn sem szeretnék, ha a tanító-ság a külön tanterv mellett nyilatkoznék tömegesebben!

Nos? Fájdalom, sorainkban is vannak elegend, kik magukra nézve helyesebbnek látják, ha bármiben a többség kedvében járhatnak, elképzelhető, hogy az ilyen presszió elvi kérdésekben hová vezet!

S különösen nem kívánatos, hogy a nevelés-oktatásügy éppen a tanító-egyesületek közvetítése útján jusson az ilyen csemegehez, amely egyesületet keserves pénzükön tartanak fenn s amelynek kebelében a teljes erkölcsi, szellemi és szólásszabadság kellene, hogy domináljon.

Ezeket általánosságban mondtam s nem akarom elvitatni a tanító-egyesületek egyes vezetőinek érdemeit. Az egészségtelen áramlatot nem ők indították, csak belecseppentek. Éltrevalóságra vall, hogy az udvarhelymegyei tanító-egyesület egyik érdemes vezető tagja Gyérkes Mihály öntudatra ébredt és gyakorlati programmal népnevelési egylettől ohajtja változtatni a megyei tanító-egyesületeket.

Részemről csak örömmel üdvözölhetem Gyérkes kartárs javaslatát s célra vezetőbbnek látnám, ha terve megvalósulna.

Az adókvetés és a kereskedők. Az O.M.K.E. igazgatósága elhatározta, hogy az egyesülés a kereskedői elemnek az adókvétési és felszámolási bizottságokban való megfelelő képviseltetése érdekében országos akciót indít és e célból mindenekelőtt a mai állapot hiányainak feltárása mellett a pénzügyminisztériumhoz fordul.

gyar tábor az oroszok elől Medgyes felé vonult Makrai László ezredes vezérlete alatt. A tábor Szelindek és N. Selyk között érték el. Amint közelebe érkeztek, tévedésből ellenségnek nézték és fegyverpoggyással fogadták a huszárokat.

Ez idő tájban vette Makrai ezredes gróf Haller Jeromos levelét, melyben Nagy Sándor gazdatisztjének hazabocsátását kéri, hogy a hévizi uradalom gazdaságát továbbra is vezesse. Az ezredes hívatta Sándor bácsit.

— Ön Nagy Sándor?

— Én vagyok, ezredes ur.

— Gróf Haller principálisa az ön hazabocsátását kéri. Felteszem önörről, hogyha hazabocsátandó is, nem menne, mikor a hazának most minden emberre szüksége van. Ennélfogva megírom a grófnak, hogy elbocsátása dacára is itt maradt. Érti? Elmehe!

Sok hányódás után Medgyesen, Dicsőszentmártonon és Tordán át Kolozsvárra jutott a magyar tábor, melynek vezetését Kemény Farkas vette át, ki aztán Marosvásárhelyre vonult. Itt értesültek a segessvári csatavesztésről. Emiatt Szeben felé indult Kemény. Utjában több muszka előőrsöt szétugrasztott a magyar sereg. Szelindek körül Bemmel csatlakozott. Nagysűrűn már lehetett látni a távolban táborozó orosz és osztrák hadakat. Bem merészen közelebb és közelebb vonult s ágyuival söpörgette el az ellenség felbukkanó előőrseit.

A szebeni véres csatában nagy feladat jutott a Kossuth-huszároknak. Sándor bácsi is szabdalta az osztrákot, meg a muszkát, mint a répát

A járási számvevősegekről.

Bizonyára nagyon sokan vannak, s talán mindenki is hallotta hírét az ujonnan szervezett járási számvevői állásoknak, de bizonyára kevesen vannak, a kik ismerik annak áldásos célját. Nem lesz tehát érdektelen egy nagy körvonalakban ismertetni; hiszen ma holnap vármegyénkben is létesítik s különösen az érdekelt köröknek egyelőre legalább fogalmuk legyen, hogy tulajdonképpen mi is akar lenni s mi jó háramolhatik ebből a nagyközönségre.

A járási számvevőség elsősorban a községi vagyonkezelés hatályos ellenőrzése céljából létesített. Nem mintha nem volna most is kellően ellenőrizve, de mégis, midőn egy hatósági személy közvetlen közelről figyelheti meg a községek vagyoni ügyeit, utasításokat adhat mint szakközeg, bizonyára nagyobb lesz az ellenőrzés és helyesebb a kezelés. Igaz, hogy oly adag munkát adtak ügykörébe, hogy elvégzésével alaposan meg kell birkóznia, ha tekintetbe vesszük, hogy mindazon számvevői munkákat kell végeznie, melyek a főszolgabírói hivatalban előfordulnak.

Végzi: „a községek (s ezeknek kezelése és felügyelete alatt álló alapok, alapítványok, intézetek és vállalatok pénz- és vagyonkezelésének s számvitelének ellenőrzését, az állami egyenes adók és ezek módjaira behajtandó kincstári és egyéb köztartozások, a vármegyei- és községi-pótadók s járulékok összeírásának, nyilvántartásának, beszedésének és beszállításának, valamint a községi gyámpénztárak helyes kezelésének és számvitelének, továbbá a járás területén levő kiházasítási-, betegsegélyző-, temetkezési-egyletek, a főszolgabíró iparhatósági ellenőrzése alá tartozó ipartestületek, ipartársulatok, betegsegélyző pénztárak és magánkézi zálogüzletek stb.” Ő készíti el a főszolgabíró mindazon jelentései-, rendelkezései- és véleményeinek elintézési tervezeit, melyek a fent elsoroltakhoz tartoznak.

Az „Utasítás” 12. §-a előírja a szolgálatot a főszolgabírói iroda közvetlen ügykörében, míg a 13. § a községi ügyeket, a 14. § a pótadó ügyeket, a 17. § az egyenes adó ügyeket.

Nem szándékozom mindezeket részletezni, hiszen ez unalmas volna s vitatni sem akarom, hogy vajon szükséges volt-e a járási számvevőség létesítése, hiszen, aki elgondolja azt az ellenőrzést, mely ilyenformán fog gyakoroltatni, beláthatja azt, hogy a nagyközönség vagyonának, de különösen az árva vagyonnak megőrzésére és kezelésének ellenőrzésére helyesebb intézkedést tenni nem lehetett.

Voltak s lesznek mindig sikkasztók, akik óhajta áhítják a másét, amugy ingyenesen, de az is bizonyos, hogy most már sokkal jobban megvan nehezítve az ők működésük.

Az ellenőrzés meg volt eddig is, hiszen hogyan izzadtak szegény főszolgabírók ilyen vizsgálatok alkalmával a sok számoszlop között. Ők legfennebb számszerűleg vizsgálhatták meg, hogy helyes-e az összeadás vagy szorzás, de a számvevőség szövevényes labirintusába behatolni nem

odahaza a gazdaságban. Így ment ez a szászsebesi és a többi csatában is. Később a dévai vár felrobbant és sötét füstfelhővel borítá be a magyar szabadság leáldozó napját...

Déváról a huszárszázad megmaradt része Dobrára került előőrsi szolgálatra. Mikor ide érkeztek, látták, hogy a külső megyékből szétszóródott magyar csapatok ágyukkal, társzekerekkel vonulnak be Dobrára; szomorú hírt is hozván, hogy Görgey Világosnál a fegyvert lerakta. Mélységes fájdalom, csüggedés fogta el a honfi szíveket a haza sorsa és a bizonytalan jövő miatt...

Egyik este — beszélte nekem Sándor bácsi — Lőrinc őrnagy irodájából kijött Bem s azt kérdi németül:

— Kik önök?

— Kossuth huszárok — feleltem afféle jó székelyes németiséggel.

— Hol van a hadtest?

— Déván, altábornagy ur.

— Ki az őrsvezető?

— Ime az őrmester ur, Barabás Károly.

Bem aztán Barabást kinevezte hadnagynak s elrendelte, hogy menjünk azonnal a Bánát felé őrszolgálatra. Ha ellenséges mozgást veszünk észre, Lőrinc őrnagynak azonnal jelentsük be.

Alkonyatban indultunk el s az est homályában kísérteties képből tűntek föl a dobriai határban itt-ott gazdátlanul heverő magyar municiók székerek. Hogy az értékes ágyutöltények, puska-por-készlet s többefél az ellenség kezére ne kerüljenek, mind felgyújtottuk. Másnap jelentést tettünk erről. Jelentettük azt is, hogy ellenséges

tudtak. S nem is csoda! Nagyon kevesen voltak, kik rendkívül nagy elfoglaltságuk mellett fáradságot vettek arra, hogy tanulgassák, illetve tanulmányozgassák Bochkornak vagy Wallonnak állam-számviteltanát.

Bochkor „Államgazdasági számtartásában” régen vitatta már annak szükségességét, hogy a joghallgatók az államszámviteltant is hallgassák az egyetemen és valóban szükség is van arra. Mert hogy tudjon eligazodni valaki olyan ügyekben, melyekhez nem ért és nem is érthet. S éppen ezért végre is belátták, hogy a szolgabírói hivatalra nem lehet reá kötni annyi jogi teendő mellé még a számviteli teendőket is, anélkül, hogy ezáltal valamelyik ne szenvedne, hanem igen helyesen az amugy is munkával jól megterhelt hivatalon könnyítve, egy szakközvetítő osztottak be mellé, ki ezen ügyeket intézni fogja.

Megvoltak és megvannak azok a tiszta jellemek, kikre bátran lehet bízni az árvák vagy községek vagyonát, de hányan vannak, kik bizony elsősorban az esetleges vizsgálatoktól félnek s ha tisztán marad kezük, elsősorban csak ennek köszönhető.

Most nem tudja melyik percben toppan be vizsgálni már nemcsak a főszolgabíró, hanem oldalán egy szakközeg, aki ha baj van, hamar kugratja a nyulat a bokorból. És ezen vizsgálat az „Utasítás” értelmében minden aprólékos dologra úgy kiterjed, hogy ott hűtlen kezelés vajmi nehezen fordulhat elő.

Ezen intézménynek egyetlen hibája tán az volna, hogy igen alá van rendelve a főszolgabírónak a járási számvevő s így sok dologban nem tud úgy érvényesülni, mint tulajdonképpen kellene és lehetne. Hanem ez egyelőre lényegtelen s lényegesebb az, miképpen fogja hivatalát betölteni a kinevezett egyén s mindenestre, ha a reá rótt feladatot helyesen, korrektül megoldja, dolgát — ami van bőven — pontosan s lelkiismeretesen elvégzi, hiszem s meg vagyok róla győződve, hogy főnökében egy jó hivatalársat kap. Apró-cseprő surlódások kétségtelen fognak előfordulni, de ezek inkább valamely számviteli dolog elintézéséből történhetnek s melyek bizonyára az elintézendő dolog hátrányára nem szolgálnak, mert ezáltal is alaposabban megbeszélhetnek és tárgyalhatnak.

A kinevezéseknél a pénzügyminisztériumnak nagyon tekintettel kell lennie arra, hogy oly vidékekre, hol törvényadta joguknál fogva a nemzetiségek, német, román stb. nyelven szerkesztik számadásaikat, csak olyan ember neveztesse ki, aki legalább a szolgálatnak megfelelően bírja az illető nyelvet, mert máskülönben a járási számvevőnek minden törekvése, fáradozása kárba megy, hivatását betölteni nem tudja s ezáltal nagyon sokat szenved a közügy.

Nyugodt lélekkel mondhatom, úgy a nagyközönség, valamint a járási főszolgabírák nagyon sokat nyertek ezen intézménnyel s ha egymást megértve, vállvetve, közösen munkálkodnak a közjóért, az adózó polgárok, községek és árvákra csak jó háromolhatik belőle.

Tarcsafalvi Pálffy Aladár.

mozzanatot nem észleltünk. Később a temesvári csatából idekerült ágyuk gyújtójukat is beszegettük, a szekereket összevágtuk.

— Én, — folytatta Sándor bácsi — meg aztán Barabás Károly, Miklósi Ferenc (csiki), Hammer Károly, Benedek Ágoston s még körülbelül 4–5 pajtás, kiknek nevét elfeledtem, legkésőbb hagytuk oda a dobriai őrséget. Dévára mentünk. Itt volt a magyar tábor zöme. Leraktuk a fegyvert. Rendkívül el voltunk keseredve... Ki se tudnám beszélni. Fegyvereink nagy részét egy tőba dobtuk, más részét Gyulafehérvárra szállították. A mi századunkat és a székely huszárokat Szebenbe vezényelték, ahol a Károlyi huszároktól átvett vezetéklóvakat a miénkkel együtt, beszédtek a Strázsament (most Teréz-árvaház) előtt. A magyar katonákat, mint foglyokat, elzárták. Engem és társaimat kikísértek az apácák kolostorába, hol nyolc napig voltunk elzárva; semmi élelmet és zsoldot nem adott a német. Csak a könyörület apácák adogattak egy kis levest s emellett segítettük egymást zsebünk-ből, ahogy lehetett.

— Nemsokára megindult a sorozás. A magyar honvédek kiméletlenül hurcolták osztrák katonáinak. Dölyf, kegyetlenség, megalázás, mindenféle komiszság várt szegényekre... Csak kevesen szabadulhattunk meg. Engemet fogságom ideje alatt nagymérvű vérkelek lepletek el. Ennek a körülménynek, de leginkább jó érzésű Pruhitzka nevű katonaoorvosnak köszönhetem, hogy hazakerülhettem...

(Vége köv.)

Különfélék.

Szives kérelem.

A „Székely-Udvarhely“ folyó évi karácsonkor ünnepli tizedik éves fordulóját annak a sokakra nézve emlékezetes időpontnak, melyben első száma megjelent. Ezen kedvező alkalmából nagyobb szabású karácsoni *Albumot* ad ki a „Székely-Udvarhely“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Nem kimélve a költséget és fáradságot, azt szeretnők, ha kedvelt lapunk: a „Székely-Udvarhely“ minden egyes olvasója pár sorral hozzá járulna emez *Album szellemi nivójának emeléséhez* és együtt láthatnók — kivétel nélkül — mindnyáját.

E célból immár több igen tekintélyes író tett önkéntes ígéretet, hogy törekvésünket elősegíti. Most tehát a „Székely-Udvarhely“ nagyérdemű munkatársaihoz, előfizetőihez és minden egyes jóbarátjához fordulunk, szívesen kérve: kegyeskedjenek legkésőbb **folyó évi október hó 15-ikéig** néhány sort a „Székely-Udvarhely“ Karácsoni Emlék-Albuma számára szerkesztőségünk címére beküldeni.

Bárminő tárgy lehet a közlemény. Azonban igen leköteleznek azok, akik tárgyakat leginkább a „Székely-Udvarhely“ tíz éves pályafutásából meritik s ezáltal mintegy őszinte bírálatot mondanak e lap működéséről és hatásáról.

Ez által lehetővé teszik, hogy a mi jó volt a multban: megtartsuk és ami hiányzott, azt a jövőben pótolhassuk; első és legfőbb célunk lévén: a székelység ügyeinek fölkarolása itt, a Székelyföld természetes központján, ahol tíz év előtt hirtelen nem volt és ahol azóta új életre kelt igen sok közérdekű dolog, amely ezen ujság nélkül örökre alvó maradt volna.

A karácsoni Emlék-Album az 1905. évi nap-táron kívül vásárokat s más hasznos tudnivalókat és hirdetéseket is tartalmaz és azt **összes előfizetőinknek díjmentesen** fogjuk megküldeni.

— **Október 6-ika** — igaz — „már nem tépi föl a sebeket, már nem fakaszt gyűlöletet, csak megóvja a későbbi generációk számára a mártírok emlékét, a hősök tiszteletét s a nagy és véres dokumentumot: a mikor kell, a magyar így is védelmére kél szabadságának, mert nagy időknek meg teremnek a nagy emberei s a mikor áldozatokra van szükség, sohasem hiányoznak az önkéntes önfeláldozók“. Csakhogy ezt az érzést ápolnunk kell s erre az olvasó- és társaskörök vezetői is hivatva volnának. Október 6-ika teljes csendben mult el városunkban. Az egyes intézetek lelkes ifjúságán kívül más emlékünnepe nem volt. Az ifjúsági önképző-körök is zártkörben maradtak. Legtöbb helyen tehát egyedül a hazafias sajtó az, amely nyilvánosan hirdeti a felistenek hősie halálát és méltó kegyelettel adóz kitörülhetetlen emléküknél. Többek között a helybeli róm. kath. főgimnázium ifjúságának „Baróthi Szabó Dávid önképző-köre“ diszgyűléssel ülte meg a nemzeti gyásznapot s ezen a tanári-kar is résztvett. Az ünnepélyes diszgyűlést az ifjúság Himnusz-éneke nyitotta meg s ezután György Dénes önképzőkori elnök lelkesedéssel telt ünnepi beszédet mondott. Majd Kriesa Andor VIII. o. t. szavalt és Boldizsár Dénes önképzőkori alelnök tartotta meg hatásos felolvasását s Jánosy Sándor VII. o. t. adta elő mélabus hangon Tompa „Gólyához“ című költeményét. A zártkörű, csendes, de lelkes ünnepséget az ifjúság „Szózat“-éneke zárta be. Vajha legalább jövőre a Székely Dalegyet március 15-iki sikerült ünnepélyei mellé az október 6-ikát is fölvenné állandó megünneplés céljából!

— **Személyi hír.** Vig Albert kir. iparoktatási főigazgató, e hó 4. és 5-én városunkban időzött s a helybeli állami kö- és agyagipari szakiskolát meglátogatta. Ugy a belső ügymenet vezetésével, mint az elméleti és gyakorlati oktatásban elért eredménnyel teljesen meg volt elégedve.

— **Kinevezés.** A pénzügyi m. kir. miniszter Fülöp István kecskeméti kir. adóhivatali ellenőrt a helybeli kir. adóhivatalhoz elsőosztályu m. kir. adóhivatali ellenőrnek nevezte ki.

— **Szabadságolás.** Strohoffer Béla helybeli szakiskolai tanár a kereskedelmi minisztertől félévi szabadságot nyert, hogy ezen idő alatt Olaszországban szaktávát tanulmányokat tessen.

— **Szinészet.** Polgár Béla erdélyrészi első színkerületünk szinigazgatója — mint értesülünk — előadásainak sorozatát e hó 15-én fogja megkezdeni városunkban.

— **Hivatali helyváltoztatások.** A helybeli kir. adóhivatal, a vármegyeház épületében volt helyiségéből tegnap visszaköltözött régi helyére, a kir. pénzügyigazgatóság épületébe, honnan a közigazgatási számvevőség szintén a vármegyeháznál volt régi helyére költözött vissza. Így tehát a számvevőség államosítása előtti helyiségekben találhatók a nevezett hivatalok.

— **„Bajusz nélkül“.** — A következő sorokat vettük: E cím alatt a „Székely-Udvarhely“ 41-ik számában egy közlemény jelent meg. Már akkor látszott, hogy sugalmazás folytán látott napvilágot. Az illetékes Espereshez nemsokára ehhez hasonló hangu panasz is érkezett be. Megis lett indítva nyomban a törvényes eljárás a vétke ellen. De már az első lépés megtétele után be kellett szüntetni az eljárást, mert a férj, aki a panaszlevélben szerepelt, nem igaznak jelentette ki a panaszlevélben elmondottakat. Nem lévén, ki tanukat állítson elő, a dolog a püspöki hivatalnak is bejelentetett, hol tudomásul vették. — E tényállás október 3-án, az udvarhelyi ref. egyházmegye közgyűlésén meg lett állapítva.

— **Két pap levélváltása.** A „Székely-Udvarhely“ folyó évi szept. 25-iki számában megjelent gör. kath. és ev. ref. lelkész leveleivel is foglalkozott az udvarhelyi ref. egyházmegye közgyűlése. Napirend előtti felszólaláson Esperes kijelentette, hogy maga is elítélte az illető ref. lelkész modorát, amit közölt is vele. A népes gyűlés napirendre tűzte az ügy tárgyalását. Azon indítványt, hogy illető ellen a fegyelmi eljárás megindíttassék, a közgyűlés titkos szavazás útján, 18 szóval 16 ellen elvetette.

— **Siketnémák segélyezése.** A siketnémák budapesti áll. intézetébe (VIII. Mosonyi-utca 8. sz.) a székesfőváros távolabbi részeiben, vagy vidéken lakó szegénysorsu siketnémák csak az esetben vehetők fel, ha az ilyeneknek az intézet közelében való elhelyezési költségeit nemes emberbarátok fedezik, mert a kormány az intézet fenntartási költségeinek és a tanszemélyzet fizetésének amugy is igen nagy összeget kitevő kiadásai mellett a növendékek eltartási költségeinek fedezésére legjobban akarattal sem vállalkozhatik. Az áldozatkész cselekvő szeretetnek igen szép példáját adta legújabbban gróf Eszterházy Miklós Mór, cs. és kir. kamarás, eszákvári nagybirtokos, aki a folyó tanévtől kezdve egy siketnéma gyermeknek a fenti intézetben való neveltetését egész idejére vagyis 8 tanévre szükséges eltartási költségeit fedezi. A „Szereket orsz. egyesület“ pedig hasonló segélyvel 9 siketnéma gyermeknek tette lehetővé az oktatás és nevelés áldásait. Az említett jötevőkhöz csatlakoznak még Szabadka város és Lengyeltóti község is, melyeknek nemesen gondolkodó közönsége szintén egy-egy növendék részleges eltartási költségeit biztosítja. Vajha napról-napra szaporodnának azoknak a jölelkű embereknek száma, kik a fenti dicséretes példákra felbuzdulva, segédkezet nyujtanának az intézetnek feladata szélesebb körű minél sikeresebb betöltéséhez.

— **Telefon és közönség.** Megkaptuk a telefonösszeköttetést nemcsak vármegyénk, de az ország területére is. Elismeréssel adózunk Dr. Damokos Andor alispánnak, aki kezdeményezte és aránylag rövid idő alatt keresztül is vitte a kiépítetést. Új dolog, hasznos eszköz, fontos találmány és megbecsülésre érdemes — ha kellőképpen használhatjuk. Ez utóbbit azonban mi, székeludvarhelyiek — sajnos — nem mondhatjuk. Folyó évi augusztus 20-ika óta vagyunk a helyközi forgalomban és Budapesttel nem beszélhetünk, mert rossz a vezeték. Sok és jogos a panasz azért is, hogy kapcsoláshoz jutni — igen későre lehet Ennek pedig nem más az oka, minthogy a székeludvarhelyi postán nincs kellő mennyiségű személyzet. A telefon magában is külön egyént igényel. Kérlemeztek, sürgette a közigazgatási bizottság, mégsem történt intézkedés ezirányban.

— **Béla Pál** tekintélyes birtokos 56 éves korában f. hó 7-én elhalt Homoródkarácsonfalván.

— **Falusi ápolás** Menyhárt Jánosné ülkei lakos a mult napokban kendertörmelékkel tüzet gyújtott s eközben ruhája meggyuladt és a szó teljes értelmében leégett róla. Otthon kezdtek

ápolni a szegény asszonyt s csak egy hét múlva szállították be a vármegyei kórházba, hol mikor cók-mókjaitól megszabadították összeégett testét, a sebek tele voltak nyűvekkel. Így szokták elkúrni falun a tudós híreben állók az emberek igen nagy számát s az ilyesmikből csak elvétve kerül nyilvánosság elé egy-egy eset.

— **Az ingyenes könyvtiteli tanfolyamra** még mindig lehet jelentkezni akár a szakiskola igazgatójánál az intézetben, akár pedig Spaller József szakisk. tanárnál Árpád-utca 33. szám alatt. Az első előadás e hó 12-én (szerdán) este 8 órakor a szakiskola elméleti termében lesz. Örömmel jelezhetjük, hogy iparos polgártársaink már eddig is szép számmal, mintegy tizenhaton irakoztak be a hasznos tanfolyamra.

— **Vizsgabál.** Simkovits József okl. tánc-tanító növendékeivel e hó 15-én tartja meg változatos programmal tánciskolai vizsgabálját.

— **Hirdetők figyelmébe.** A „Székely-Udvarhely“ karácsoni Albumába hirdető t. megrendelőket lapunk kiadóhivatala fölkéri, hogy a hirdetési szövegeket **folyó hó 15-ig** okvetlenül beküldeni sziveskedjenek.

— **Vásár napján** Elek István kecseti lakos ittas állapotban hazafelé bandukolt. Utközben utóérték valami csikmadarasi legények és annyira megverték, hogy másnap az utmelletti sáncból kellett összeszedjék. A vármegyei kórházban ápolják s a nyomozat megindult.

— **Jó tanács.** Egy szorgalmas ujságolvasó megfigyelte, hogy az országos meteorológiai intézetnek és a Meteor időjósai többnyire ellenkezők. Így a folyó hétre is az egyik esőt, a másik hideget jelez. Bármelyik következzen is be: meghűlésnek vagyunk kitéve s ilyenkor használjunk Réthy-féle Pemetefü-cukorkát, mely csak akkor valódi, ha minden dobozon a készítő: Réthy Béla gyógyszerész neve rajta van.

Törvénykezés.

Az esküdtek lajstroma az 1904. év II-ik ülészakára.

A) Rendes esküdtek:

Bakk Albert kisbirtokos Kecetkifalud, Biró Mihály nagybirt. Bethfalva, Bálint György timár Székelyudvarhely, József Dávid kisbirtokos Káp.-oláhfalva, Pálffy György földbirtokos Taresafalva, dr. Török Albert nyug. főispán Székelyudvarhely, Balásy Sándor nagybirt. Ábránfalva, Barabás Jenő tanár Székelyudvarhely, Benedek József kisbirt. Homoródufalu, Lőrincz János kisbirt. Zombor, Gagy László kisbirt. Etéd, ifj. Ambrus János kisbirt. Szentegyh.-oláhfalu, Haberstumpf Károly építész Bethlenfalva, Istvánfi Domokos kisbirt. Alsósímenfalva, Nagy János cipész Székelyudvarhely, Spányár Pál tanár Székelyudvarhely, Sebestyén Mózes kisbirtokos Fancsal, Biró Mihály kisbirtokos Zetelaka, Jakobi János kisbirt. Daróc (150. h. sz.), dr. Nagy Samu ügyvéd Székelyudvarhely, Solymossy Endre tanár Székelyudvarhely, Sándor Mózes nyug. tanfelügyelő Székelyudvarhely, Gábor József (felső) kisbirt. Lővete, Félégyházy Antal tanár Székelyudvarhely, ifj. Pap Pál kisbirt. Kobátdemeterfalva, Ferenczi István vendéglős Székelyudvarhely, Végh Gyula kisbirtokos Tordátfalva, dr. Kovácsy Albert ügyvéd Székelyudvarhely, Benczédi Ferenc kisbirtokos Benczéd, Köteles István kisbirt. Kadicsfalva.

B) Helyettes esküdtek:

Szentpétery Gergely kereskedő, Kassai Gyula kordoványos, Kovács Damokos fazekas, Flórián Kristóf kereskedő, Mészáros Lajos fodrász, Pap Gergely szeszfűző, Tóth József kéményseprő, dr. Pál Ernő ügyvéd, Simó János kisbirtokos, Reiner János mészáros Székelyudvarhely.

A kir. törvényszéknek Székelyudvarhelyen 1904. évi szept. hó 19-én tartott üléséből.

Dr. Bodolla,
elnök.

Bertalan,
jegyző.

Főtárgyalások. A helybeli kir. törvényszék-nél közelebből megtartott főtárgyalások rendén Ladó Margit lövétei lakost lopás vétségeért a btk. 85. §-a alapján 14 napi; Dobai Imre vágási lakost súlyos testisértés vétségeért 2 havi fogházra és 20 K pb.; Balog István derzi lakost pedig gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt 14 napi fogházra és 10 K pb. ítélte a bíróság. A két előbbi jogerős, utóbbi felebbezést jelentett.

Egy javított fedeles kocsi teljesen jó állapotban eladó Dávid Gergely kovácsmesternél Székelyudvarhelyt, Petőfi-utca 26. sz. — felelősség és jótállás mellett. Ócska kocsikat becsérel s készít ujakat és elvállal mindennemű javítást a legutányosabb árért.

Új asztalos-műhely!

Van szerencsém a városi és vidéki nagyrődemű közönség szíves tudomására adni, hogy a helybeli piacon Kossuth utca 40. házszám alatt, boldogult édes atyám, néhai Gyarmathy Károly-féle műhely helyiségében

egy új asztalos-műhelyt

nyitottam.

Budapesten és külföldön hosszú éveken át szerzett sokoldalú tapasztalataim azon kellemes helyzetbe juttattak, hogy épület munkákat, valamint butorokat, ugyszintén teljes nappali, ebédlő- és hálószoba berendezéseket a legújabb rajzok és minták szerint, csinos és tartós kivitelen, felelősség mellett előállhassak. — Javításokat is jótállás mellett eszközök.

Jelszavam: **jutányos ár és pontos kiszolgálás!**
Szíves pártfogásukat kérve, vagyok

teljes tisztelettel:
Gyarmathy István,
épület- és butor-asztalos.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

Tessék elolvasni! Elolvasatlanul le nem tenni s tovább ajánlani!

Székelyudvarhelyt a Fő-piactéren
kiadók az alábbiak:

Iroda, vagy raktárnak való szoba; pincék, gabona-elárusító hely hámbárokkal; nyílt bazárnak átalakítható hely; fényképészek, terve szerint átalakítandó helyiségek!

1. **Két udvari lakás**, — kívánság szerint újból átalakítandó — mely áll 2—2 szoba, konyha, kamara, pince és egyéb hozzátartozandókkal — a földszinten.

2. **Egy szép nagy világos szoba** konyhával — földszint az udvaron.

3. **Egy udvari szoba** magános lakónak, iroda helyiségnek, raktárnak, vagy szabónak műhelyül **azonnal kiadók**. — A 2. és 3. pont alattiak **azonnal el is foglalhatóak**, míg a többiek — megfelelő átalakítás után — Szent-Mihály napkor: **szept. 29-én**. A ház a város legforgalmasabb helyén van s azért a lakások különösen alkalmasok azoknak, kiknek érdekük, hogy a főpiacon legyenek s a kapu elé kirakatokat tessenek. Ezen helyiségek csakis csendes foglalkozásu, gyermektelen családoknak, vagy magánosoknak adtnak ki!

4. **Raktárnak** — gabonának vagy bárminek — 3 nagy száraz, szellős pince-helyiség **azonnal kiadó és átadható!**

5. **Gabona kimérő** és elárusító hely (kimérő hámbárokkal), kicsinyben való elárusításhoz kiválóan alkalmas és nagyforgalmu hely.

6. **Nyílt bazárnak** — megegyezés szerint átalakítható — kapualj!

7. **Önálló lakás** külön udvarral és kerttel, konyha kertetnek különösen alkalmas, kitűnő és bővízü kúttal. Vidékről beköltözni akaró gazdálkodónak nagy udvarral. Fekereskedőnek, aki a hetipiacon vásárol be deszkát, fát és a helybeli iparosok stb.-inek elárusítja, kiválóan alkalmas, mert szemben van a főpiaccal, a jó karba helyezett Gábor-utca-ban. Egy nagy és két kisebb szoba, kamara, egy igen nagy, valamelyes műhelynek alkalmas nagy világos, szellős pincelakással; egy kisebb pince és egy földi pincével, istálló, szekérszín, nyitott és zárt sütő, sertés és csukol stb.-ivel felszerelve **azonnal vagy Szent-mihály naptól 3, vagy 6 évre kiadók s azonnal elfoglalhatóak**.

Értekezhetni írásban vagy szóval a tulajdonosnál:
nagysolymosi

Koncz Ármin gyógyszerésszel
az irodájában Székelyudvarhelyt.

Benedek, Nagy és Konrád

első székely cipőraktára Sz.-udvarhelyt, Kossuth-ut.

Dus választék csinos és tartós

cipőkben!

Mérték utáni megrendelősek pontos kivitele. o

"Fredin" cipőkenőcs kapható. Egy doboz 60 fillér.

Mint gyógyviz csodahatásu.

Kászoni Főkut.

Természetes gyógy borviz!

Kizárólagos főraktár Udvarhelyvármegye egész területére: SZENTPÉTERY GERGELY fűszer-, üveg-, porcellán- és diszmiáru kereskedésében Székelyudvarhelyt, Deák-tér 15 szám alatt. — Üvegenkinti ára 12 fillér.

Mindig friss szállítmány.

Cimbalom iskola

öntanulásra.

Minden cimbalom kedvelő megtanulhat magányosan tanító nélkül cimbalmozni a Kovács-féle legújabb cimbalomiskolájából. Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajzzal, 50 legújabb magyar nótával. Az iskola ára 10 korona Kapható: **Kovács János** okl. cimbalomtanárnál Budapest, VII. Erzsébet-körut 5. sz.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

A jó magyar

konyhák ételeit tárgyalja s világos és érthető példáival nélkülözhetőt teszi a tapasztaltabb — tehát okvetlen nagyobb áldozattal járó — szakácsné segédkezését Székula Teréz „Szegedi új Szakácskönyve”, melyben az étkek leírása több, mint egyezer szám alatt van ismertetve. A jó ételeknek olcsón való előállítására tanítja a magyar gazdasszonyokat. Magában foglalja ezen kívül a legkiválóbb sütemények, befőttök készítését s a konyhaművészet minden ágában pontos utasításokat ad. A 436 oldal terjedelmű, kemény táblába kötött könyv ára pedig csupán 3 korona s kapható Betegh Pál könyvkereskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15-ik szám alatt.

Fűszer-, porcellán- és üvegkereskedés!

Csodálatos olcsó a Borhegyi borviz!

— Üvegenkint csak 6 fillér. —

Ezen természetes ásványvizet kitűnő eredménnyel használják: hurutos bántalmakban, idült hörghurutban, a gümőkör lerakódásának első stádiumában, a gyomor-rendellenes működésében, a májműködés és epekészítés rendelleniségeiben, az epekövek eltakarítását szembetűnően könnyíti, a bélhurut minden nevéiben, a nyálkás aranyérben, haszervi dugulásokban, huykó képződéseiben, mézes huygárban, görvély- és mirigydagokban, angolkóros csontlágulás- és sorvadásokban. — A legkiválóbb üdítő ital, borral vegyítve páratlan! — Hetenkint háromszor friss töltés! — Raktári

SZENTPÉTERY GERGELYNÉL,
Székelyudvarhelyt

Kérem a cégre ügyelni!

Előzetes költség nélkül

4%-OS

törlesztéses kölcsönöket

nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzintézetektől a földbirtok és ingatlan értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre gyorsan diszcreten.

Bank- és magánadósságok konvertálása.

Készítünk tervezeteket különféle újonnan alapítandó vállalatokról, valamint financozzuk is ezeket. — Elvállalunk technikai és geológiai véleményezéseket hites szakértők által: foglalkozunk fennálló vállalatok részvénytársasággá való átalakításával.

Meller Lajos és társa Budapest, VI. Teréz-körut 32. (Törvényszékiileg bejegyzett cég.) (Válasz bélyeg.)

Méregmentes.

Szabadalmazva 1216. sz.

„Fuchsol“

„Fuchsol“

„Fuchsol“

kipusztítja az összes rágóállatokat és pedig: **patkányokat, házi- és mezei egereket**, emberekre és házi állatokra való veszély nélkül.

kipusztítja az összes **férgeket**, u. m. **poloskát, bolhát, svábbogarakat, molyt** stb. a **fajzáttal** együtt.

nem **általános szer**, hanem minden állatnem részére **külö szer** létezik.

Kapható vidéki városokban, gyógyszerészeknél, fűszerkereskedőknél és

Ujházy Árpád és társai

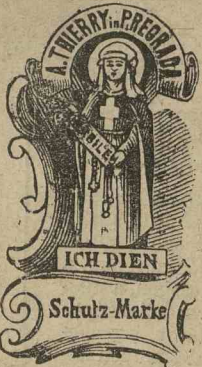
vegyészeti laboratóriumában Pozsonyban.

Egyedüli elárusító Székelyudvarhely város és vidéke részére: **Solymossy János** ur gyógyszerháza Székelyudvarhelyt.

Legolcsóbb, legjobb divatlap
 a „Budapesti Bazár“, mely tősgyökeres magyar
 ujságot a „SZÉKELY-UDVARHELY“ előfizetői —
 különös kedvezmény gyanánt — **negyedévre 1 K**
 50 fillér helyett **1 K 30 fillérért** rendelhetik meg
 a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatalában. A „Buda-
 pesti Bazár“ irányja mindenkor összpontosul e
 három szóban:
Izlés! — Takarékoság! — Munka!

Mindenütt, minden gyógyszerárban kap-
 ható. Otthon, valamint utazás alkalmával
 nélkülözhetetlen szer a

Thierry gyógyszerész balzsama

mindenütt ismeretes, min-
 denhol elismerték.

Rossz emésztésnél és ennek
 mellékjelenségeinél a leghatha-
 tósabb, mint főlbfögés, gy-
 morgórs, étvágytalanság, ka-
 tarrhus, gyuladások, gyenge-
 ség, fölfúvódás stb.

Görös- és fájdalomcsillapító,
 köhögést megszüntető, nyálka-
 oldó és tisztító.

Legkisebb postaküld. 12 kis
 vagy 6 nagy üveg **5 korona**
 költségmentesen, 60 kis vagy
 30 nagy üveg **15 korona** költ-
 ségmentesen.

A raktárak kicsinyben 1 kis-
 üveget **30 fillérért**, duplaüve-
 get **60 fillérért** árusítanak.

Tessék az egyedüli és egyetlen törvényesen vé-
 dett zöld apácavédjegyre „Ich dien“ ügyelni. Egyedül
 valódi. — Ezen védjegy utánzása és forgalombahozá-
 tala, valamint más törvényesen meg nem engedett, is-
 méltadás nincs megengedve s az ily forgalomba
 nem hozható balzsamvédjegy törvényesen üldöztetik.

Thierry A. gyógyszerész
Centifoliakenőcse

Schutzengel-Apotheke

des A. THIERRY in
PREGRADA

fájdalomcsillapító, puhító fel-
 oldó, huzó, gyógyító stb. —
3.40 korona franko. A raktá-
 rakban kicsinyben **1.20 ko-
 rona** tégelyenkint.
 Központi raktár Budapesten
 Török J. gyógytára, dr Egger
 Leo gyógytára, Vértesszertár
 Lugos. Közvetlen meg-
 rendelések így címzendők:
Schutzengel-Apotheke des
A. Thierry in Pregrada bei
Rohits-Sauerbrunn.
 Ha az összeg előre beküldet-
 tik, úgy a küldemény egy nap-
 pal előbb érkezik meg, mint utánvétellel és elesnek
 az utánvételi költségek, azért ajánlatos az összeget
 azonnal küldeni és a postautalvány szelvényén meg-
 tenni a rendelést és pontos címet írni.

Eladó alma. Kézzel szedett, válogatott
 (I. és II. osztályu) szép
batul-alma
 eladó **Ugron Gáspár** földbirtokosnál Bikafalván.

BOR. Jó és olcsó asztali csemege és gyógy-
 borok literenkint 28 krtól 1 frt 40 krig
Fernengel Gyula bor nagykereskedé-
 sében kaphatók. 5 literen felüli vételnél külön
 kedvezményes árak.

Schicht-szappan

„szarvas“

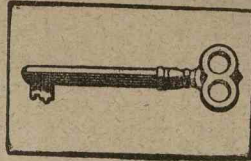

vagy

„kulcs“

Jeggyel

legjobb, legkládósabb s ennél fogva
 legolcsóbb szappan. — Minden
 káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy !!
 minden darab szappan a „Schicht“ névvel és !!
 a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Antracén
irótenta

legjobb és állan-
 dóan friss minő-
 ségben gyári ára-
 kon a „Székely-
 Udvarhely“ ki-
 adóhivatalában
 (Betegh Pál
 könyv- papir-
 író- és rajz-
 kereskedésben
 Székelyudvar-
 helyt, Kossuth-
 utca 15. szám
 alatt kapható.)
 Ezen kítűnő
 tinta a tollból
 könnyen sötétké-
 ken folyik, csak
 hamar megfede-
 kedik és a tollat
 nem rontja. Ren-
 des írás és má-
 soláshoz egyfor-
 mán kiválóan
 használható! Is-
 mét eladóknak
 rendkívüli ked-
 vezmény.

BRÁZAY-féle

sósborszesz

A Brázay-féle

sósborszesz meg

becsülhetetlen min

erősítőszer gyerme-

keknel, gyenge vagy

idősebb embereknel.

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

Alapított: 1865.

o o o o nő- és férfi divatáruháza Székelyudvarhelyt, Batthyány-tér 4-ik szám. o o o o
Legolcsóbb bevásárlási forrás! **Gyors és pontos kiszolgálás!**

Alapított: 1865.

**Üzletemet az eddigi helyiség jobb szár-
 nyába helyeztem át!**

**Együttal a n. é. közönség igényeinek megfelelőleg tetemesen
 megnagyobbítottam és dusan fölszereltem mindennemű női-
 és férfi divatárukkal.**

**Férfi- és iskolai fiugyermekek kész öltönyökben
 nagy választék, legolcsóbb árak!**

Férfi és fia kész-
 ruhák áruháza.
 Ezen ághban a leg-
 végsőig menő ol-
 csó árakat bizto-
 sitom, miért is
 különösen bátor
 vagyok az előso-
 roltakra fölhívni
 a közfigyelmet!

Férfi, női és gyer-
 mek cipők kiváló
 minőségben, ver-
 senyen kívüli
 árakban! o o

Csinos női- és
 férfi sport, ten-
 nis és torna-cipők
 dus választékban.

Illatszerek, szap-
 panok, ruha- és
 hajkefék! o o

Uti bördöndök és
 kézi-táskák. o o

Tavaszi és nyári
 divatickek dus
 raktára. o o o

Férfi- és női ru-
 hák teljes elké-
 szítettése első-
 rendű műtermek-
 ben! o o o

Menyasszonyi o
 kelengyék nagy
 választékban! o

Állandó nagy vá-
 laszték bluz- és
 ruha selymekben
 féláron is alul!!

Legnagyobb o
 raktár férfi és fia
 ruháknak való
 posztókban, pá-
 ratlan olcsó árak-
 ban, kiváló minő-
 ségekben! o o